EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

24 augustus 2004

WERKDOCUMENT

over de bevriezing van de tegoeden van personen tegen wie vervolging is ingesteld door het Internationaal Oorlogstribunaal voor het voormalige Joegoslavië

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Jean-Louis Bourlanges

Voorgeschiedenis

1. Conform de strategie van het Internationaal Oorlogstribunaal voor het voormalige Joegoslavië[1] heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties op 28 augustus 2003 de VN-lidstaten verzocht zich o.a. te beraden op maatregelen die moeten worden getroffen jegens personen, groeperingen of organisaties welke nog niet gearresteerde beklaagden helpen zich te blijven onttrekken aan de justitie, inzonderheid met het oogmerk hen het reizen te beletten en hun tegoeden te bevriezen (zesde overweging van resolutie 1503 (2003)[2]).

2. Aangezien het hier een resolutie betreft die gebaseerd is op hoofdstuk VII van het VN-Handvest[3] "OPTREDEN MET BETREKKING TOT BEDREIGING VAN DE VREDE, VERBREKING VAN DE VREDE EN DADEN VAN AGRESSIE", heeft de Raad van de Europese Unie in mei 2004 in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid overeenstemming bereikt over een gemeenschappelijk standpunt, waarbij de Unie zich ertoe verplicht gevolg te geven aan het verzoek van de Veiligheidsraad. In het ontwerp voor een gemeenschappelijk standpunt zijn de personen vermeld van wie de tegoeden moeten worden bevroren, waarbij de Raad zich tevens het recht voorbehield deze lijst waar nodig aan te passen met betrekking tot de werkzaamheden van het Internationaal Oorlogstribunaal voor het voormalige Joegoslavië.

3. Aangezien dit gemeenschappelijk standpunt conform artikel 301 van het EG-Verdrag[4] in Gemeenschapsrecht moet worden omgezet, heeft de Commissie een voorstel voor een verordening voorgelegd die voorziet in de bevriezing van tegoeden op het gehele grondgebied van de Gemeenschap. Aangezien het daarbij een uitzondering op het vrije kapitaalverkeer betreft, vormt daarvoor ook artikel 60, lid 1 van het EG-Verdrag de rechtsgrondslag[5].

   De verordening is tevens gebaseerd op artikel 308 van het Verdrag (impliciete bevoegdheden van de Gemeenschap), aangezien de maatregelen van artikel 301 volgens de strikte interpretatie die daaraan door de Raad wordt gegeven betrekking hebben op derde landen en niet op natuurlijke personen. Voor deze oplossing was ook gekozen bij de vaststelling van de verordeningen (EG) nrs. 2580/01 en 881/02[6], die betrekking hadden op de bevriezing van de tegoeden van terroristische organisaties.

---

[1] Het Internationaal Oorlogstribunaal voor het voormalige Joegoslavië (ICTY) is in 1993 door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties ingesteld op basis van hoofdstuk VII van het VN-Handvest. Het tribunaal heeft als mandaat vervolging in te stellen wegens ernstige schendingen van het internationale humanitaire recht die sedert 1 januari 1991 in het voormalige Joegoslavië zijn begaan.

[2] Document toegankelijk via de website http://www.un.org/french/docs/cs, onder de rubriek "Resolutions".

[3] Zie http://www.un.org/french/aboutun/charte/index.htm.

[4] *"Artikel 301EG. Ingeval een gemeenschappelijk standpunt of een gemeenschappelijk optreden dat volgens de bepalingen van het Verdrag betreffende de Europese Unie die betrekking hebben op het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid is vastgesteld, medebrengt dat de Gemeenschap moet optreden om de economische betrekkingen met een of meer derde landen te onderbreken of geheel of gedeeltelijk te beperken, neemt de Raad de nodige urgente maatregelen."*

[5] *"Artikel 60, lid 1EG. Indien in gevallen als bedoeld in artikel 301, een optreden van de Gemeenschap nodig wordt geacht, kan de Raad volgens de procedure van artikel 301 ten aanzien van de betrokken derde landen de nodige urgente maatregelen betreffende het kapitaalverkeer en het betalingsverkeer nemen."*

[6] Respectievelijk verschenen in PB L 344 van 28.12.2001, blz. 70 en PB L 139 van 29.5.2002, blz. 9.

4. De toepassing van artikel 308 van het EG-Verdrag impliceert dat het Europees Parlement daarover moet worden geraadpleegd, hetgeen vervolgens is geschied onder gebruikmaking van de urgentieprocedure van artikel 134 van het EP-Reglement, zodat het voorstel nog tijdens de vergaderperiode van september 2004 in stemming kan worden gebracht.
   Naar aanleiding van de raadpleging van het Parlement over de ontwerpverordening heeft de Raad het Parlement tevens de tekst doen toekomen van de richtsnoeren die hij reeds had geformuleerd bij de behandeling van het Commissievoorstel.

Inhoudelijk commentaar op de aan het EP voorgelegde voorstellen

Het initiatief van de Raad strekt tot aanvulling van een aantal andere maatregelen die de Raad reeds heeft genomen om het vrije verkeer van personen die zijn aangeklaagd en sedert tien jaar door het Oorlogstribunaal voor het voormalige Joegoslavië worden gezocht te belemmeren[1].

Qua vormgeving zijn zowel het Commissievoorstel als de richtsnoeren van de Raad (die afgezien van enkele kleine wijzigingen identiek zijn) geïnspireerd op de standaardformuleringen die zijn opgenomen in de "*Richtsnoeren inzake de implementatie en evaluatie van de restrictieve maatregelen (sancties) in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU*", die op 3 december jl. door de Raad zijn vastgesteld[2] op basis van zijn meerjarige ervaring op dit terrein.

Dat geldt met name voor de definitie van de begrippen "tegoeden" en "economische middelen", en inzonderheid voor de omschrijving van de op humanitaire gronden toegestane afwijkingen waaraan het Parlement bijzondere aandacht had besteed in het kader van de behandeling van soortgelijke maatregelen met betrekking tot de bevriezing van de tegoeden van terroristische organisaties[3].

In dat verband zij nog opgemerkt dat deze verordening een belangrijke rol inruimt voor de

---

[1] Gemeenschappelijk standpunt 2003/280/GBVB, PB L 101 van 23.4.2003, blz. 22, waarvan in 2004 de herziene versie - gemeenschappelijk standpunt 2004/293/GBVB - is verschenen in PB L 94 van 31.3.2004, blz. 65. Deze nieuwe versie is inmiddels aangevuld met het besluit van de Raad 2004/528/GBVB, dat is verschenen in PB L 233 van 2.7.2004, blz. 15.

[2] Toegankelijk via het register van de Raad op de website http://register.consilium.eu.int/pdf/fr/03/st15/st15579.fr03.pdf.

[3] Zie met name:
- zijn advies van 13.12.01 inzake de ontwerpverordening van de Raad betreffende specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen het terrorisme (4765/3/2001 - C5-0665/2001 - 2001/0228(CNS)), http://www2.europarl.eu.intomk/sipade2?PUBREF=-//EP/TEXT+TA+20011213+ITEMS+DOC+XMAL+VO//FR&LEVEL=3&NAV?X;
- de op 7.2.02 aangenomen resoluties (P5_TA(2002)0055 van 7.2.2002) "Resolutie van het Europees Parlement inzake het besluit van de Raad van 27 december 2001 betreffende maatregelen ter bestrijding van het terrorisme" en (P5_TA(2002)0055) "Resolutie van het Europees Parlement over de in 2001 gemaakte vorderingen bij de invoering van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid overeenkomstig artikel 2, vierde streepje van het EU-Verdrag";
- het advies van 11.4.2002 inzake het voorstel tot bevriezing van tegoeden die toebehoren aan het Al-Qaida-netwerk (COM(2002) 117 - C5-0132/2002 - 2002/0059(CNS)).

Commissie[1], die wordt geacht:

- op aanwijzing van de Raad de lijst aan te passen van de personen wier tegoeden dienen te worden bevroren (bijlage 1), en
- op aanwijzing van de lidstaten de lijst bij te werken van de instanties die eventueel afwijkingen kunnen toestaan, met name op humanitaire gronden (bijlage 2).

De desbetreffende gegevens worden voor het publiek, en met name voor bankinstellingen toegankelijk gemaakt via een algemene lijst van de personen en tegoeden waarop dergelijke sancties van toepassing zijn[2].

Met betrekking tot de procedure zij opgemerkt dat aan het Parlement twee teksten over hetzelfde onderwerp zijn voorgelegd, en dat de Commissie burgerlijke vrijheden derhalve zal moeten beslissen welke van deze beide teksten zij als basistekst wenst voor te leggen aan de plenaire vergadering (met dienovereenkomstige toepassing van artikel 41, lid 4 van het Reglement[3]). Aangezien de tekst van het standpunt van de Raad de meest recente is en aangezien hij in alle talen beschikbaar is, wordt voorgesteld deze versie als basistekst te gebruiken.

Gezien het bovenstaande, kan de tekst zonder amendementen in stemming worden gebracht volgens de vereenvoudigde procedure (art. 43 en 131 van het Reglement).

[1] Die reeds het merendeel van de uitvoerende taken op dit terrein voor haar rekening neemt; voor nadere documentatie wordt verwezen naar de website http://europa.eu.int/comm/external_relations/cfsp/sanctions/index.htm.

[2] Toegankelijk via de website http://europa.eu.int/comm/external_relations/cfsp/sanctions/list/consol-list.htm. Deze lijst is opgesteld in samenwerking met de BANKING FEDERATION OF THE EUROPEAN UNION, de EUROPEAN SAVINGS BANK GROUP, de EUROPEAN ASSOCIATION OF COOPERATIVE BANKS, de EUROPEAN ASSOCIATION OF PUBLIC BANKS en de EUROPEAN ASSOCIATION OF PUBLIC BANKS AND FUNDINGS AGENCIES.

[3] *"4. Wanneer twee of meerdere voorstellen (van de Commissie en/of de lidstaten) met eenzelfde wetgevingsoogmerk gelijktijdig of binnen een kort tijdsbestek aan het Parlement worden voorgelegd, behandelt het Parlement deze teksten in één enkel verslag. In haar verslag geeft de bevoegde commissie aan op welke tekst zij amendementen heeft ingediend en in de wetgevingsresolutie verwijst zij naar alle andere teksten."*